

Retsstaten under pres

Den 6. december 2021 holdt den rets- og kriminalpolitiske tænketank Forsete i samarbejde med Djøf en konference på Christiansborg. Emnet var retsstaten set i et europæisk og dansk perspektiv. Konferencen er opdelt i: 1) Domstolenes uafhængighed, 2) Retsstatens betydning for borgeren, 3) Menneskerettigheder og 4) En afsluttende paneldebat. Indlæggene vurderes egnede i samfundsfag på gymnasieniveau. Alle indlæg kan ses hver for sig og holdes på dansk bortset fra dommer Bogdan Jedrys, der taler på engelsk. Indlæggenes placering på båndet er markeret i programmet.

Baggrunden for konferencen er en bekymring blandt fagfolk om udviklingen i Europa og Danmark inden for retsvæsenet. EU har et værdifællesskab, der bygger på demokrati og retsstatsprincipper. Markante værdiskred i lande som Ungarn, Rumænien og Polen er bekymrende. Fx har en demokratisk valgt regering i Polen truffet beslutning om, at dommere kan disciplinærforfølges, hvis de ønsker at få prøvet, om en national ret eller praksis er forenelig med den overordnede EU-ret.

Man kan frygte, at Danmark og andre lande i Europa skridt for skridt er ved at fjerne sig fra det fundament af grundlæggende retsgarantier, som EU bygger på. Retssamfundet er under afvikling, og autoritære kræfter vinder frem. Det er en stærkt bekymrende udvikling.

Program

(31.05 – 34.16) Velkommen ved Samira Nawa MF

(34.29 - 36.14) Indledning ved moderator Bent Carlsen

Afsnit I: Domstolenes uafhængighed

(36.14 - Retsstaten under pres i europæisk perspektiv.
Oplæg ved Thomas Gammeltoft-Hansen

Retsstatsprincippet og domstolenes rolle.
Oplæg ved Mikael Sjöberg

The current situation in Poland.
Oplæg ved Bogdan Jedrys

Korte spørgsmål og svar

Afsnit II: Retsstatens betydning for borgeren

Betydningen for den enkelte borger.

Oplæg ved Eva Smith

Administrativ fratagelse af statsborgerskab og danske børn i syriske lejre.

Oplæg ved Knud Foldschack

Korte spørgsmål og svar

Afsnit III: Menneskerettigheder

Den menneskeretlige udvikling i Danmark – nogle tendenser.

Oplæg ved Louise Holck

Risici ved lovgivning i krisetider, herunder corona.

Oplæg ved Jonas Christoffersen

Korte spørgsmål og svar

Afsnit IV: Paneldebat mellem oplægsholdere og retspolitikere

Opsummering og afrunding

Tak for i dag